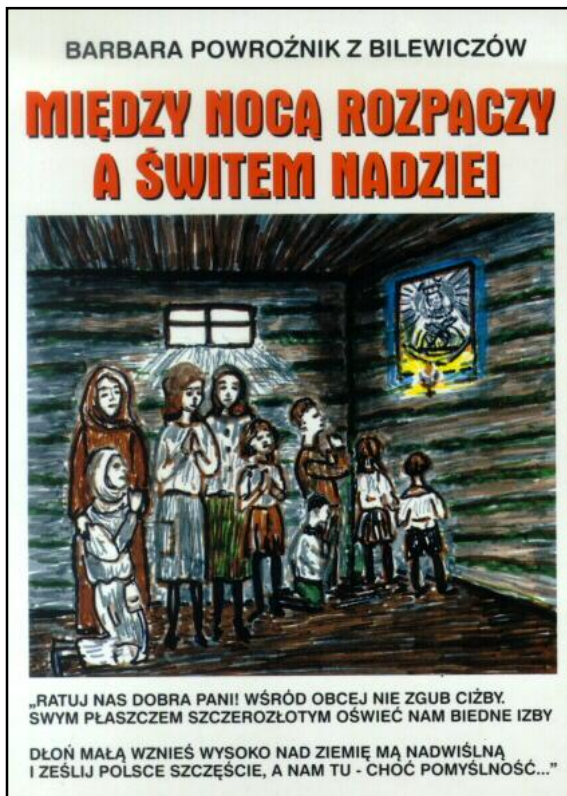

Czytaliśmy - polecamy

Tytuł: **MIEDZY NOCĄ ROZPACZY A ŚWITEM NADZIEI**
Autor: **Barbara Powroźnik z Bilewiczów**
Wydawca: **Mała Poligrafia Redemptorystów w Tuchowie**

Barbara z Bilewiczów Powroźnikowa, córka osadnika wojskowego z Międzygórza na Nowogrodzcyźnie, została wraz z rodziną wywieziona w głąb „niehumanitarnej ziemi” transportem 10 lutego 1940 r. XX-wieczna krzyżowa droga tych polskich rodzin wiodła przez Nowojelnię, Baranowicze, Mińsk, Orszę, Smoleńsk, Wologdę-Wielsk do Szenkurska nad Wagą (archangielska obwód), następnie do kołchozu Krasnyj Fłot w Sawinie nad Pocią, sowchozu Marianowka na Ukrainie (kirowogradska obwód), a dopiero stamtąd, po 6 latach tułaczki, w marcu 1946 r. do Polski.

W chwili wywiezienia autorka liczyła 10 lat i zapewne niewiele rozumiała

z tragicznych wydarzeń ostrej zimy 1940 r. Po latach, już w kraju, usłużna pamięć podsuwała fakty, szczegóły, zdarzenia zakodowane w zakamarkach świadomości dziecka. Dużą pomocą w odtwarzaniu tamtych dramatycznych dni były wspomnienia Matki, siostry i brata, którym udało się przeżyć i powrócić.

Książka przedstawia czytelnikowi przeżycia jednej rodziny z Kresów północno-wschodniej Polski. Wiele fragmentów zapewne głęboko wzruszy odbiorcę - nieprawdopodobne wręcz, na granicy cudu odnalezienie ojca autorki, po 6 latach rozłąki, czy powrót po 50 latach - już nie wspomnieniami do ojczystych stron; tak zniszczonych i zaniedbanych. Niewiele zachowało się zdjęć z tamtych lat, brak wielu dokumentów, ale pozostała wierna, ludzka pamięć.

Niech losy tej rodziny wzbogacą wiedzę młodego pokolenia o tak dramatycznych „polskich drogach” - wszak do Polski wracały jej okaleczone dzieci z różnych stron świata.

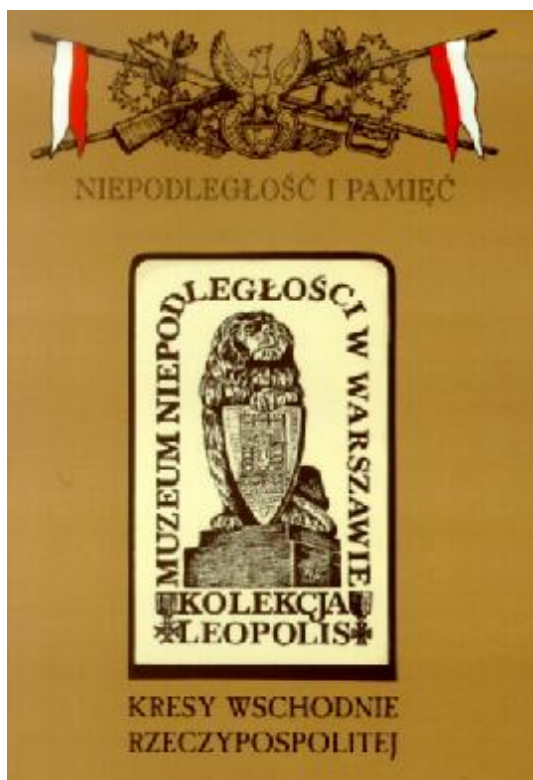
Wspomnienia te zawierają nie tylko historię jednej rodziny, ale głęboką prawdę o uczuciach wygnańców z tamtych lat, żrącej nostalgii, rozpacz, nadziei, wierzę w powrót do utraconego raj. Spróbujmy więc towarzyszyć tamtej dziewczynce w tułaczce po obcej ziemi.

Lucyna Świerż

WYDAWNICTWA MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI

Muzeum Niepodległości od 1994 roku wydaje serię muzealno-historyczną pod tytułem „Niepodległość i Pamięć”. Dotychczas ukazały się następujące numery tematyczne:

Nr 1 (1994) - zawiera materiały związane z 75-rocznicą odzyskania niepodległości oraz powrotem części Górnego Śląska do Macierzy (nakład wyczerpany);

Nr 2 (1995) - zawiera materiały dotyczące Powstania Styczniowego oraz losów polskich zesłańców syberyjskich w XIX wieku (nakład wyczerpany);

Nr 3 (1995) - poświęcony jest wojnie polsko-bolszewickiej 1919-1920 r., w tym Bitwie Warszawskiej. Cena 10,00 zł;

Nr 4 (1995) - poświęcony 50

rocznicy zakończenia II wojny światowej (artykuły i wspomnienia, także historia więzienia Pawiak). Cena 10,00 zł;

Nr 5 (1996) - zawiera materiały związane z Tadeuszem Kościuszką oraz insurekcją kościuszkowską 1794 roku. Cena 8,00 zł;

Nr 6 (1996) - poświęcony zesłańcom syberyjskim XIX-XX w. Cena 10,00 zł;

Nr 7 (1997) - poświęcony losom więźniów politycznych okresu stalinowskiego PRL w latach 1944-1956 (dwa zeszyty, końcówka nakładu). Cena 20,00 zł;

Nr 8 (1997) - wydany w 75. rocznicę powrotu Górnego Śląska do Macierzy w 1922 roku (materiały historyczne i literackie, końcówka nakładu). Cena 12,00 zł;

Nr 9 (1997) - wydany w 130. rocznicę urodzin Józefa Piłsudskiego. Cena 10,00 zł;

Nr 10 (1998) - poświęcony problematyce tradycji i obyczaju patriotycznego Polaków XIX - XX wieku. Cena 12,00 zł;

Nr 11 (1998) - Polacy na Wschodzie XVIII-XX wiek. Cena 12,00 zł;

Nr 12 (1998) - X Pawilon Cytadeli Warszawskiej 1827-1997. Cena 12,00 zł;

Nr 13 (1998) - Tradycje i dorobek II Rzeczypospolitej. W 80 Rocznicę odzyskania niepodległości. Cena 15,00 zł;

Nr 14 (1999) - Kresy Wschodnie Rzeczypospolitej. W obronie polskości. Cena 12,00 zł;

Nr 15 (1999) - Wrzesień 1939. U źródeł Polskiego Państwa Podziemnego. Cena 12,00 zł;

W przygotowaniu redakcyjnym na rok 2000:

Nr 16 - Pamiątka wystaw Muzeum Niepodległości za lata 1990-1994;

Nr 17 - Wokół tradycji Konstytucji 3 Maja;

Nr 18 - O czym mówią pomniki i kamienie... (Warszawskie miejsca pamięci narodowej).

Każdy numer zawiera kilkaset stron bardzo ciekawego materiału historycznego, dużo archiwalnych zdjęć i tekstów źródłowych.

UWAGA: od nr 14-15 ukazywać się będą 2-3 numery w roku.

Muzeum Niepodległości wydaje również słowniki, biografie, katalogi oraz serie wydawnicze *Polacy na Obczyźnie* i *Wspomnienia i pamiątki*.

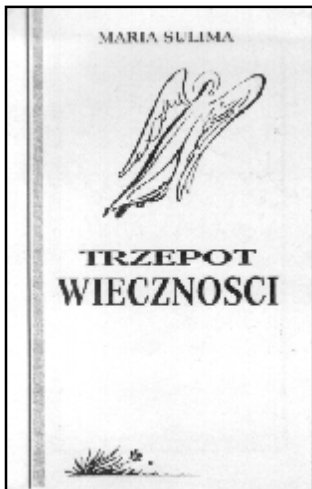
Wszystkie wydawnictwa do nabycia w siedzibie Muzeum Niepodległości (Warszawa, al. Solidarności 62) od wtorku do piątku w godz. 10-17, a także w soboty i niedziele w godz. 10-16. Muzeum prowadzi też wysyłkę zamówionych wydawnictw za zaliczeniem pocztowym.

Stowarzyszenie nasze posiada w sprzedaży komisowej następujące tytuły o tematyce osadniczej:

- „Między nocą rozpaczy a świtem nadziei” Barbary Powroźnik z Bilewiczów - wydanie poszerzone
- „Z Kresów Wschodnich RP - Wspomnienia z osad wojskowych 1921-1940” - wydanie Londyńskie II poszerzone

Tytuł: **TRZEPOT WIECZNOŚCI**
Autor: **Maria Sulima**
Wydawca: **LIDA Towarzystwo Kultury Ziemi Lidzkiej**

Trzepot Wieczności to zbiór wierszy Marii Ciechowicz-Sulimy. Maria Ciechanowicz-Slilima urodziła się w Grodnie, w rodzinie oficera 76 pułku piechoty im. Ludwika Narbutta. Ukończyła szkołę średnią z rosyjskim językiem wykładowym, studiowała na wydziale matematyczno-fizycznym Grodzieńskiego Instytutu pedagogicznego. Po otrzymaniu wyższego wykształcenia pracowała jako nauczycielka w szkołach Grodna i Brześcia.

Wiersze pisze od lat młodości, początkowo w języku rosyjskim, a ostatnie pięć lat po polsku. Języka ojczystego uczyła się sama. W latach 1994, 95 została laureatem międzynarodowych konkursów poetyckich „Szukamy talentów”, które odbywają się w Wągłanach w Polsce.

Pani Maria aktywnie uczestniczy w życiu społecznym - jest prezesem Klubu Polskich Kobiet w Brześciu, korespondentem gazety „Głos znad Niemna”, kierownikiem zespołu muzyczno-poetyckiego „Gerbera”, który często koncertuje dla Polaków na Białorusi i rodaków w Polsce.

Na II Światowym Zjeździe Rodzin Osadniczych w Warszawie Pani Maria wystąpiła z zespołem „Gerbera” oraz ze swoją wnuczką, która recytowała wiersze babcy.

Me wiersze

Me wiersze są proste
Jak ścieżka przez żyto,
Jak kwiaty, co wiosną
Przy drodze tej kwitną.

Me wiersze są szczerze
Jak słońca promienie,
Jak blask tęsknych pereł,
Jak serca westchnienie.

Me wiersze są zwykle
Jak łąki, jak pola,

Jak życie co znika,
Jak chłopska ta dola.

Me wiersze są czułe
Jak błękit na niebie,
Jak ręce matuli
Tulące do siebie.

Me wiersze są czyste
Jak wody źródlane,
Jak łąka ta dziewicza,

Jak pierwsze kochanie.

Me wiersze są smutne
Jak wierzby płaczące,
Jak duszy pokuty,
Jak Ziemia bez Słońca.

Swe Wiersze, co sercem
I łzami pisane,
Ojczyźnie poświęcam
Zgubionej, kochanej.